

NEDELJA

U SVETU NAFTE I GASA

DEO PUBLICISTIČKE AKTIVNOSTI NACIONALNOG NAFTNOG KOMITETA SRBIJ

ANALIZE, VESTI, STAVOVI

APR 24, 2020 BR.441

**WTI naftni reper gubi poverenje
tržišta?**

**CME berza uključila ponude sa negativnim
cenama nafte**

Nema mesta u skladištima nafte

**Kremlj: Moguć novi OPEC+ dogovor
OPEC reže ne čekajući maj?**

SAD vraćaju saudijske tankere?

**MOL za 1,6 mlrd USD kupio poslove
Chevrona u Azerbejdžanu**

**BLACK
MONDAY**

20 APRIL 2020

- 37.63\$

Stratfor: Sračunata privatizacija Rosnjefta

БУДУЋНОСТ
НА ДЕЛУ

PETROHEMIJA

SADRŽAJ

NAFTA

Crni ponedeljak WTI nafte	OVDE
WTI naftni reper gubi poverenje tržišta	OVDE
CME uključio ponude sa negativnim cenama nafte	OVDE
Špekulanti čekajući poskupljenje drže u tankerima 160 miliona barela nafte	OVDE
Ruske kompanije režu proporcionalno	OVDE
Lukoil se prvi oglasio: Reže proizvodnju za 290.000 bd	OVDE
Saudijska Arabija reže za 3,5 Mbd od 1. maja	OVDE
OPEC reže ne čekajući maj?	OVDE
Kremlj: Moguć novi OPEC+ dogovor	OVDE
Tankeri sa 40 miliona barela saudijske nafte mogu naići na GO HOME u SAD	OVDE
Teksas smanjuje proizvodnju za 1 Mbd	OVDE
Tramp priprema plan spasa za američke naftaše	OVDE
Svet uskoro bez kapaciteta za skladištenje nafte	OVDE
Kina udvostručila skladištenje nafte	OVDE
Bugarska: Istraga protiv Lukoilove rafinerije	OVDE
Stratfor: Sračunata privatizacija Rosnjefta	OVDE
Exxon počeo u Kini izgradnju 10B USD vrednog petrohemijskog kompleksa	OVDE
MOL za 1,6 mlrd USD kupio poslove Chevrona u Azerbejdžanu	OVDE
Oporavak cena od četvrtka	OVDE
UNKS: Kretanje cene nafte Brent	OVDE

GAS

Catch 22 pat pozicija za rumunski gas	OVDE
Bitka za evropsko tržište LNG-a	OVDE
Mađarska pred pregovorima sa Gaspromom: Ovo je vreme kupaca	OVDE

REGION

NIS stiće 100% vlasništvo u banjalučkom Jadran - Naftagasu	OVDE
Crna Gora uštedela jer kasni sa naftnim rezervama	OVDE
Gorivo u RS na ivici minimalne cene	OVDE
UNKS: Cene goriva u regionu	OVDE

NAFTA

Crni ponedeljak WTI nafte

NJUJORK - Pravi spektakl se desio na naftnom tržištu u ponedeljak, 20. aprila. Cena američke lake nafte (za majske isporuke) prvi put u istoriji, srozala se tokom trgovanja na američkoj berzi ispod 0 dolara za barel, da bi se u petak sa početkom ugovaranja junskih termina, oporavila.

Trgovci su u utorak morali u nekoliko talasa da rasprodaju majske fjučers ugovore za američku laku WTI naftu, zbog isteka tog termina. U jednom trenutku ugovor je pao na negativnih 40 dolara barel. Kad je trgovanje prestalo, sirova nafta je dan završila na negativnih 37,63 dolara za barel, pad od nekih 305% ili 55,90 USD po barelu.

Negativna cena znači da su vlasnici fjučers ugovora za isporuku nafte plaćali drugima za skladištenje ove ključne energetske sirovine, jer su svi rezervoari američkog skladišta u Cushingu (država Oklahoma) bili popunjeni do vrha.

Ova bizarna situacija neće imati bitniji efekat po globalno tržište, jer su od 21. aprila, otvorena ugovaranja za junske termine po ceni WTI od oko 18 dolara, a severnomorskog Brenta od oko 25 dolara.

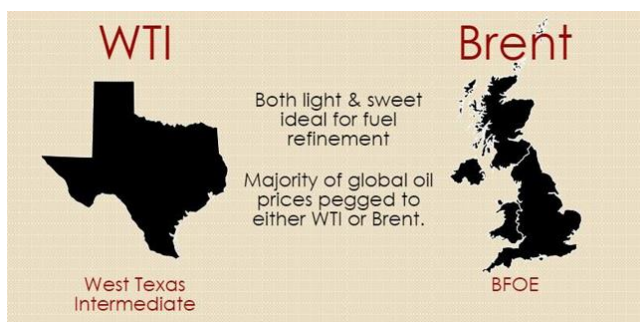
Pojedini analitičari, doduše, upozoravaju da bi se fenomen negativne cene mogao ponoviti sa WTI pred istek junskih termina, ako se potrošnja ne oporavi, odnosno skladišta ostanu i dalje zagušena.

Situaciju će, dakle, u velikoj meri opredeliti ritam globalnog izlaska iz pandemije korona virusom, koji je praktično paralisao svetsku privredu i generalno transport.

WTI naftni reper gubi poverenje tržišta

LONDON - Praktično apsurdan pad cene fjučersa WTI nafte oživeće pitanja o dizajnu ugovora američke lake nafte i može li ona i dalje služiti kao korisna referentna vrednost, piše *Reuters*.

Američki fjučers ugovor o WTI nafti već je prebačen za regionalno merilo, a većina cena izvan Severne Amerike je vezana za Brent, kao najreprezentativniji reper za cene nafte na globalnom tržištu.

Ali ako prilike kod isteka ugovora ostanu neuredne, kao što se to desilo u ponedeljak pred istek WTI fjučersa za maj, terminski ugovor američke nafte mogao bi izgubiti ulogu regionalnog merila i postati samo lokalna cena nafte za isporuke u Cushingu. Da bi održala korisnost ugovora kao šireg merila, berza mora iskazati kako sistem fizičke isporuke, kao i tok postupka trgovanja do kraja.

Za razliku od Brent fjučersa, koje se finansijski podmiruju na temelju indeksa cena nekoliko vrsta severnomorskih nafti s dobrim pristupom međunarodnim tržištima, američki fjučers se fizički namiruje na toj jednoj lokaciji, što mu ograničava fleksibilnost u situaciji nastaloj u sadašnjim okolnostima, kada su praktično svi kapaciteti Cushinga popunjeni, ili zakupljeni.

Čvorište u Oklahomi, na koje je kao mesto realizacije fjučersa oslonjena WTI nafta, koliko god veliko bilo, čini tek 12% ukupnih američkih skladišnih naftnih kapaciteta, konstatuje *Reuters*.

PRVI PUT U SRBIJI

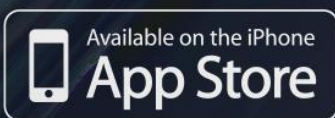
PLATI GORIVO
BEZ ODLASKA
NA KASU!

PREUZMI
DRIVE.GO
APLIKACIJU

DRIVE.GO

CME uključio ponude sa negativnim cenama nafte

NIJUJORK Čikaška trgovačka berza (Chicago Mercantile Exchange – CME), prebacila je od srede svoje opcije cena i modela procene kako bi se prilagodili negativnim cenama u temeljnim terminima i omogućila uvrščivanje opcijskih ugovora s ponudama negativne cene, javlja **Bloomberg**.

Ovo međunarodno tržište, koje povezuje kupce i prodavce derivativnih instrumenata, saopštilo je da će prelazak biti na snazi za ciklus koji se izvršava na kraju trgovanja 22. aprila i ostaće na snazi do daljnjeg.

Ovaj potez dolazi s obzirom da je majski WTI ugovor pao ispod nule, a WTI u junu će verovatno osetiti pritisak u narednim nedeljama usled "velikog rebalansa" u američkoj proizvodnji kako se skladištenje bude punilo, navodi **Bloomberg**.

Diesel Avio
Double Filtered

Neka Vaš motor poleti!

EKO

Špekulanti – čekajući poskupljenje – drže u tankerima 160 miliona barela nafte

SINGAPUR - Trgovci su uskladištili rekordnih 160 miliona barela nafte na brodovima - dvostruko više nego pre dve nedelje, objavljuje u ponedjeljak **Reuters** pozivajući sena dispečerske izvore.

Izvori brodara rekli su da se nafta, pored ostalog, čuva i na 60 super tankera, poznatih kao vrlo veliki prevoznici sirove nafte (VLCC), koji u svakom mogu da drže 2 miliona barela.

Specijalizovani portal **shippingwatch** očekuje da cena rentiranja VLCC super tankera ovoga meseca dostigne 300.000 dolara na dan.

Poslednji put kada je plutajuće skladištenje dostiglo nivo barem približno ovih razmera zabeleženo je 2009. godine, kada su trgovci na moru pohranili preko 100 milijuna barela.

"Ovo je vreme bez presedana u istoriji tankera", kaže Gregory Lewis, analitičar za otpremu iz globalne finansijske uslužne firma BTIG. Lokacije obično uključuju Meksički zaliv i Singapur, gde su smeštena glavna naftna čvorišta.

Tržište nafte se trenutno nalazi u strukturi poznatoj kao contango, gde su očekivane, forward cene veće od trenutnih.

U svetu postoji preko 770 VLCC-ova, a analitičari procenjuju da bi do 200 super tankera moglo biti raspoređeno za plutajuće skladište u narednim mesecima.

Ruske kompanije režu proporcionalno

MOSKVA - Ruskim proizvođačima nafte rečeno je iz Ministarstva energetike da od 1. maja smanje proizvodnju za oko petinu u skladu sa novim OPEC + sporazumom, saznaje **Bloomberg** od dva upućena lica. Nakon višednevnih konsultacija o tome kako realizovati ograničenja, kompanije su dobile uputstva da proporcionalno podele ruski rez od 2,5 miliona barela na dan (Mbd), rekli su sagovornici i zatražili da ne budu imenovani jer informacije nisu bile javne prirode. U skladu s tim, Rosnjeft bi implementirao oko 40% ukupnog smanjenja u zemlji.

Izvori **Bloomberga** navode da se tokom pregovora Rosnjeft nije složio s načelom proporcionalnog smanjenja, ali agencija nije dobila traženi komentar od ruskog državnog kolosa.

Rusija je pristala na kolektivno smanjenje proizvodnje OPEC+ zemalja od 9,7 Mbd ranije ovog meseca, okončavši kratki rat cenama sa Saudijskom Arabijom. U naredna dva meseca Moskva i Rijad smanjiće proizvodnju za 23%, odnosno po 2,5 Mbd, sa osnovnu nivoa proizvodnje u aprilu od oko 11 miliona barela dnevno.

U četvrtom tromesečju Rosnjeft je pumpao oko 4,67 Mbd sirove nafte i kondenzata dnevno, odnosno skoro 42% dnevnog totala Rusije. Ako Rusija primeni proporcionalni princip prema sporazumu OPEC +, kompanija će morati da smanji svoju dnevnu proizvodnju u maju i junu za otprilike milion barela dnevno.

Lukoil se prvi oglosio: Reže proizvodnju za 290.000 bd!

MOSKVA - Ruski proizvođač nafte broj 2 Lukoil smanjiće svoju proizvodnju za 40.000 tona dnevno (290.000 bd) u sklopu globalnog sporazuma, prenela je u ponedeljak novinska agencija **Interfax**, izjavu čelnika kompanije Vagita Alekperova.

Lukoil očekuje da će cena nafte na kraju godine biti 30 dolara po barelu, rekao je takođe Alekperov.

OPEC reže ne čekajući maj?

RIJAD, VAŠINGTON - Nakon pada cena nafte i za junske termine, Saudijska Arabija i druge članice OPEC-a poručile su da razmišljaju o smanjenju dogovorenog reza proizvodnje nafte što je pre moguće, umesto da čekaju do 1. maja.

S druge strane, administracija američkog predsednika Trampa u međuvremenu raspravlja o zaustavljanju saudijskog uvoza sirove nafte i dopunjavanju strateških rezervi sa još 75 miliona barela, prenosi portal **Seeking Alpha**

Kremlj: Moguć novi OPEC+ dogovor

MOSKVA - Proizvođači nafte mogu iznova razgovarati o smanjenju ponude ako bude potrebno, poručeno je u utorak iz Kremlja..

"Postoje mehanizmi koji omogućuju da s partnerima preispitamo naša gledišta o sporazumu (OPEC +)," rekao je novinarima portparol Kremlja, Dmitrij Peskov.

Ukaže li se potreba, moguće je organizovati "nužne i primerene" kontakte, dodao je on.

LUKOIL

NAŠA SNAGA
DOLAZI OD NAŠIH
VREDNIH LJUDI,
A ENERGIJA IZ
ecto
PREMIUM GORIVA.

Tankeri sa 40 M bbl saudijske nafte mogu naići na **GO HOME** u SAD

LONDON/NUJORK - Saudijska Arabija istražuje opcije preusmeravanje miliona barela nafte na tankerima koji plove prema Sjedinjenim Državama ako predsednik Donald Tramp odluči da blokira uvoz sirove nafte iz te monarhije, kažu broderski i trgovinski izvori.

Oko 40 miliona barela saudijske nafte na putu je za SAD i trebalo bi da stigne u narednim nedeljama, stvarajući dodatni pritisak na tržište koje već ne zna gde da smesti svoju naftu.

Američki zvaničnici su poslednjih dana najavljivali da Vašington razmišlja o blokiranju ili nametanju carina na isporuke saudijske nafte, stvarajući ogromnu neizvesnost za tovare koji su već na putu.

Izvori brodara rekli su da je Rijad pokušao da rentira tankere kao plutajuća skladišta, ali vlasnici plovila nisu želeli da pristanu s obzirom na izuzetnu potražnju za brodovima i verovatni dodatni skok transportnih tarifa, koje već idu do 300.000 dolara na dan, prenosi **Reuters**.

Dva izvora su kazala agenciji Reuters da Saudijska Arabija razmatra opciju preusmeravanja tereta na drugo odredište ako SAD zaustave uvoz.

„Evropa izgleda prepuna (naftom), ali će se sigurno naći kupci ako je Saudijski ponude na vrlo niskim cenama“, rekao je izvor iz jedne međunarodne trgovinske firme.

Američki senator Ted Cruz iz Teksasa napisao je na Twitteru u utorak: „Moja poruka Saudijscima: Okrenite tankere i pravac kući!“

Dispečerski podaci pokazali su da je 19 super tankera, svaki nosivosti 2 miliona barela nafte, plovi do ključnih američkih terminala.

Aramco reže za 3,5 Mbd od 1. maja

RIJAD - Državna naftna kompanija Saudijske Arabije, Saudi Aramco, isporučivaće od 1. maja svojim kupcima 8,5 miliona barela nafte dnevno (Mbd), objavljeno je na saudijskoj berzi **Tadavul**.

Ova količina obuhvata isporuke nafte domaćim kupcima Aramca i izvoz u inostranstvo, prenosi agencija **Anadolija**.

Očekuje se da će Saudijska Arabija smanjiti proizvodnju za 3,5 Mbd, sa 12 Mbd na 8,5 Mbd, shodno sporazumu članica Organizacije zemalja izvoznica nafte (OPEC) i njenih saveznika, koji je postignut 12. aprila, dodaje se u informaciji.

Teksas smanjuje proizvodnju za 1 Mbd

HJUSTON – Tržišni regulatori američke države Teksas, koja proizvodi oko 40% nafte u SAD, naredili su smanjenje proizvodnje za 20% -odnosno oko milion barela na dan - počevši od 1. juna, prenosi **AP**.

Izuzeti su manji proizvođači, pod uslovom da druge države pristanu na dodatnih ukupno 4 miliona barela dnevnog reza.

„To ne bi uravnotežilo tržišta samo po sebi, ali zagovornici tvrde da bi moglo motivirati dublje smanjenje OPEC+ koalicije“, rekao je Kevin Book, generalni direktor Clearview Energy Partnersa.

Kina udvostručila skladištenje nafte

PEKING - Kina je u prvom kvartalu popunjavala zalihe sirove nafte skoro dvostruko više nego u istom periodu 2019, piše **Reuters**.

Kina ne objavljuje zvanične podatke o kretanju strateških i komercijalnih zaliha nafte, ali se može napraviti procena na osnovu količine prerađene sirove nafte u rafinerijama i ukupnog obima raspoloživog "crnog zlata" iz uvoza i domaće proizvodnje.

Kineski uvoz sirove nafte iznosio je u prva tri meseca ove godine oko 10,2 miliona barela dnevno (Mbd), prema podacima kineske carine.

Domaća proizvodnja bila je 3,74 Mbd, što ukupno daje raspoloživih 13,94 Mbd.

Iz rafinerija je u prvom kvartalu izlazilo 11,96 Mbd, što znači da ukupno 1,98 Mbd nisu prerađivale rafinerije.

Kada se ista kalkulacija uradi za prvi kvartal prošle godine, ta razlika je 1,07 miliona barela.

Brojke pokazuju da je Kina skoro udvostručila skladištenje nafte u prvom kvartalu 2020, kako bi se izborila sa padom potrošnje izazvanim epidemijom korona virusa.

Tramp priprema plan spasa za američke naftaše

NUJORK - Američki predsednik Donald Tramp poručio je u utorak preko **Tvitera** da "nikad neće izneveriti sjajnu američku naftnu i gasnu industriju".

On je naveo da je naredio ministru energetike i ministru finansija da formulišu plan kojim će se staviti na raspolaganje sredstva kako bi naftne kompanije i radna mesta "bili obezbeđeni dugo u budućnosti."

Za sada je nejasno u kakvom će obliku pomoć vlade biti primenjena, iako je pre nedelju dana **Bloomberg** javio da Ministarstvo energetike razmatra plan da plate proizvođačima nafte iz škriljaca ako prihvate da obustave proizvodnju.

Svet uskoro bez kapaciteta za skladištenje nafte

LONDON - Za samo tri ili četiri nedelje svet neće imati gde da skladišti naftu, izjavio je Torbjörn Törnqvist, vlasnik Gunvor Group, jednog od najvećih svetskih trgovaca naftom, prenosi **Bloomberg**.

Mesta trenutno skoro i da nema u skladištima i tankerima. Trgovci, a posebno špekulanti na tržištu aktivno kupuju naftu na spot berzama, s obzirom da košta manje nego za fjučers, odnosno terminske ugovore. To im omogućava da ostvare dodatni prihod naknadnom preprodajom nafte po skupljoj ceni s odloženom isporukom.

Prema mišljenju Törnqvista, ukoliko ukupno smanjenje proizvodnje nafte posle dogovora OPEC+ ostane na nivou 12-13 miliona barela dnevno (Mbd), neće se mnogo što promeniti. Direktor Gunvora je objasnio da je u aprilu ponuda veća od potražnje za 25 miliona barela.

Kako se navodi, rafinerije nafte u Rusiji takođe uskoro neće imati gde da skladište proizvode, pa će biti prinuđene da iznajmljuju cisterne od železnice. Međutim, iz tehničkih razloga nemoguće je zaustaviti proizvodnju.

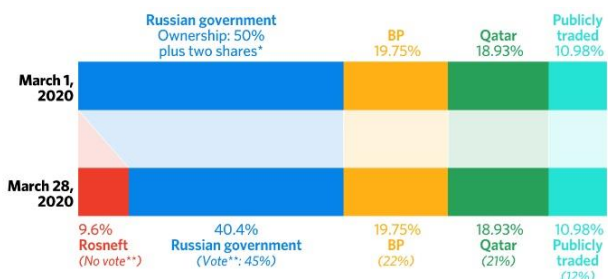

OSTIN (Texas) - Analizirajući činjenicu da ruska vlada više nema većinski udeo u Rosnjeftu prvi put u 27-godišnjoj istoriji energetske giganta, firma **Stratfor Worldview**, konstatuje da je teško pretpostaviti da će privatni vlasnici deonica ubuduće nadvladati državne interese u kreiranju strategije jednog od dva najveća svetska proizvođača nafte.

Rosnjeft je, naime, krajem marta prodao svu svoju imovinu u Venecueli, kao deo dogovora s kompanijom Rosneftegaz u potpunosti u državnom vlasništvu. Pre toga, ruska vlada je držala nešto više od 50% deonica Rosnjefta, od čega je kao kompenzaciju za venecuelanske poslove platila naftašu delom od 9,6% tih akcija.

Tih 9,6 posto udela, međutim, Rosnjeft će držati kao trezorske akcije, što znači da se povlače iz prometa i spadaju u kratkoročne finansijske plasmane, pa se više neće računati kao nosioci glasačkih prava.

Ukratko, vlada će posedovati samo 40,4% akcija Rosnjefta, ali njegova relativna glasačka težina iznosi oko 45%, piše tekstaška firma.

Privatne akcije s glasačkim pravima podeljene su tako da je nešto više od 20% u rukama BP-a, a sličan iznos poseduje Katarski suvereni fond blagostanja, dok se sa preko 12 % akcija javno trguje na Moskovskoj berzi.

Ali čak i kao manjinski akcionar, Rusija će i dalje imati značajan uticaj na tok Rosnjefta. To je zato što nije lako objediniti tih 55% privatnih glasova kako bi se nadjačao vladin interes, posebno deonica kojima se trguje na javnom tržištu, piše ....

Političke veze Moskve i Katara verovatno će uskladiti glasove katarskog fonda s ciljevima Kremlja, piše u analizi Stratfora, koji situaciju poredi sa činjenom da najveća ruska privatna naftna kompanija, Lukoil, u bitnim odlukama obezbeđenja uspešnog radnog okruženja, oponaša ponašanje preduzeća u državnom vlasništvu“.

Smanjenje udela u kompaniji, u stvari, može povećati mogućnost rasta kompanije Rosnjeft, piše Stratfor i odaje da bi depolitizacija kompanije mogla s vremenom dovesti do smanjenja njene izloženost sankcijama i pristupa potrebnoj tehnologiji potrebnoj da održi svoje nivoe proizvodnje.

U međuvremenu, Kremlj će biti u mogućnosti da nastavi sa podrškom Venecuelanskom režimu kroz za te okolnosti formiran novi entitet Roszarubežnjeft.

Kremlj će tako prebaciti teret sankcija vezan za proizvodnju i trgovinu venecuelanskom naftom sa Rosnjefta na ovu novu firmu.

Naravno, kompromis zbog ove „depolitizacije“ Rosnjefta potencijalno pretilo da kompaniju dodatno udalji od razvoja ekonomski manje atraktivnih ruskih rezervi koje je Kremlj smatrao strateškim značajem, poput onih na Arktiku. Umesto toga, privatni deoničari mogli bi pokušati da preusmere Rosnjeft ka razvoju troškovno jeftinijih projekata izvan Rusije, iako unutar ograničenja izvodljivih odnosa s Kremljem, što je očigledno sračunat rizik Moskve, konstatuje **Stratfor**.

HIP

PETROHEMIJA

HIDLEX

HIDTEN

HIDREN

POLIMERI KOJI IMAJU IME

Bugarska: Istraga protiv Lukoilove rafinerije

SOFIJA - Bugarska Komisija za zaštitu konkurencije pokrenula je istragu protiv rafinerije Lukoil Neftochim Burgas sumnjajući u neobjavljenu konkurenciju koju navodno sprovodi ova podfirma ruskog naftnog kolosa, kao i da neopravdano visoko prodaje distributerima benzin i dizel u odnosu na postojeće cene sirove nafte u svetu.

"Komisija za zaštitu konkurencije dobila je signal bugarskog tužilaštva o neusklađenosti između značajnog pada cena sirove nafte širom sveta (za 47,4 posto) u martu i smanjenih maloprodajnih cena motornog goriva u zemlji (oko 11 posto) za isti period", navodi se u saopštenju objavljenom pred uskršnje praznike.

Regulator kaže da će proveriti ceo prerađivački, kao i skladišni, vele i maloprodajni lanac kompanije Lukoil Bulgaria u celini, i sve ostale lance za distribuciju goriva u zemlji.

Exxon počeo u Kini izgradnju 10B USD vrednog petrohemijskog kompleksa

PEKING - Exxon Mobil započeo je izgradnju petrohemijskog kompleksa u Kini u vrednosti 10 milijardi dolara u Huižou, u provinciji Guangdong, javila je državna novinska agencija **Xinhua**.

Kompleks, koji se sastoji od etilenskog postrojenja sa godišnjim kapacitetom od 1,6 miliona metričkih tona, prvi je veliki petrohemijski projekat koji će biti izgrađen u potpunom vlasništvu jedne američke kompanije u Kini.

Kineski vicepremijer, Han Zheng, bio je jedan od učesnika online ceremonije otvaranja projekta.

MOL za 1,6 mlrd USD kupio poslove Chevrona u Azerbejdžanu

SAN RAMON - Američki naftni kolos Chevron **objavio** je da je 16. aprila prodao svoje poslove u Azerbejdžanu mađarskoj naftno-gasnoj kompaniji MOL Group, po ceni od 1,57 milijardi dolara.

Druga po veličini američka naftna kompanija navodi da sporazum uključuje prodaju 9,57% udela u naftnim poljima Azeri-Chirag-Gunashli, koja su u 2019. godini dnevno proizvodila 20 000 barela ekvivalenta nafte. Molu je pripalo i 8,9% udela u naftovodu Baku-Tbilisi-Ceyhan (BTC).

Izvršni potpredsednik Chevrona, Jay Johnson, rekao je da kompanija redovno preispituje svoj globalni portfelj kako bi procenila je li njegova imovina strateška i konkurentna. „Ova prodaja je važan deo cilja Chevrona da između 2018. i 2020. godine ostvari (novčani priliv od prodaje poslova) 5-10 milijardi dolara”.

MOL je ranije planirao da kupi udele Chevron-a i Exxon Mobil-a u azerbejdžanskim naftnim poljima, ali je jedino uspeo da sklopi posao sa Chevron-om. Exxon Mobil i dalje traži odgovarajućeg kupca za svojih 6,8% udela u poljima.

Očekuje se da će se MOL ovim poslom transformisati u međunarodnu kompaniju i poboljšati položaj u Zajednici nezavisnih država, piše portal **Rigzone**. Polovina proizvodnje kompanije sada će dolaziti izvan srednje i istočne Evrope.

KORONA VIRUS U SRBIJI

PREVENTIVNE MERE NA MOL SERBIA SERVISNIM STANICAMA I INFORMACIJE ZA KUPCE

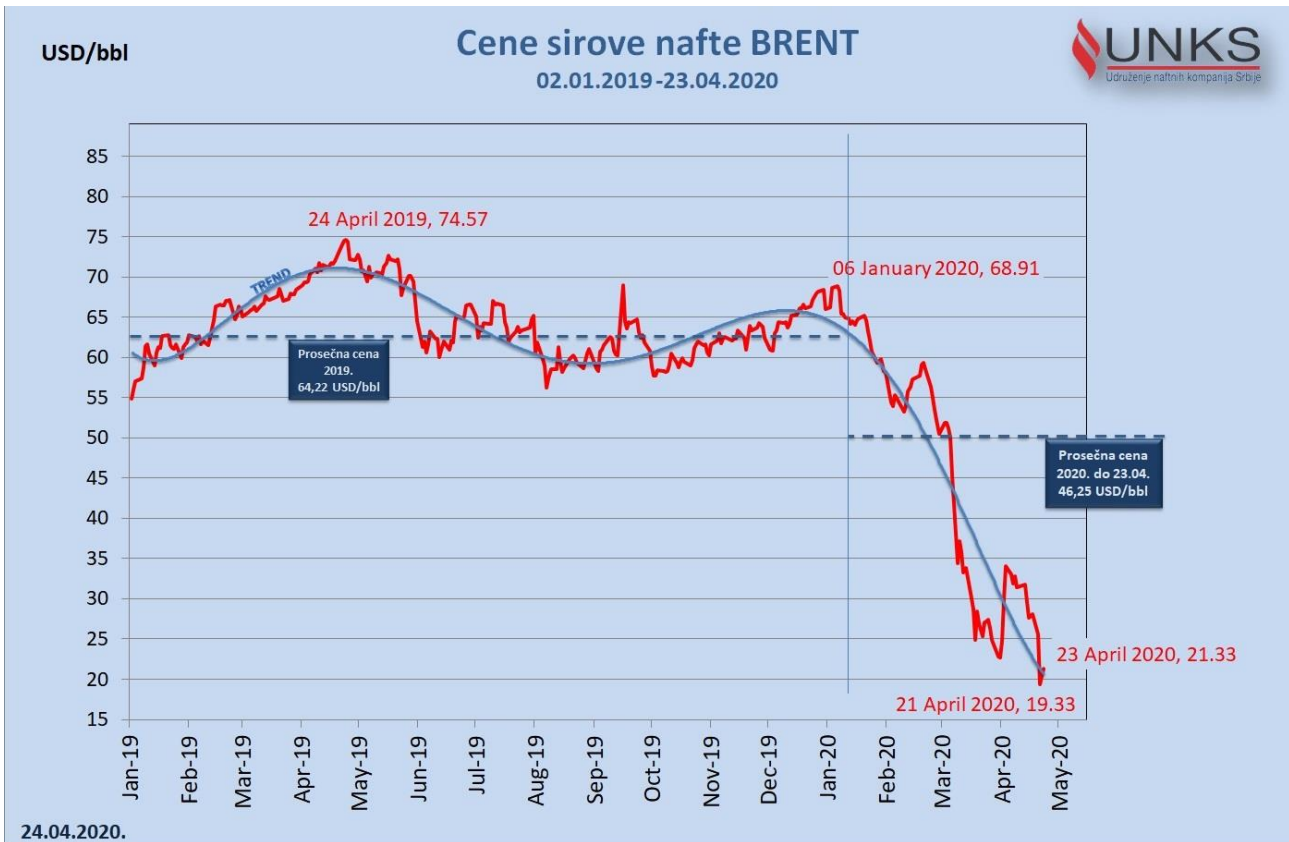
Oporavak cena od četvrtka

LONDON, NJUJORK - Cene nafte nastavile su svoj rast u petak najavljujući stabilizaciju globalnog tržišta posle istorijskih nivoa pada početkom ove nedelje.

Do momenta zaključenja ovog izdanja NEDELJE, Brent sirove nafte trgovala se za blizu 20 dolara barel, povrativši gotovo 50% nakon pada u prvoj polovini nedelje na nivoe pre milenijuma. Američki WTI, povratio oko 25 % i nalazio se na nivou od 17 dolara barel.

Informacije da su Kuvajt i Alžir već najavili samostalne odluke o dodatnom rezu, kao i (možda režirana, ali na tržištu efektivna) nova razmena pretnji između Vašingtona i Irana, pomogli su da se povрати poverenje na tržištu.

Uprkos doobicima, analitičari upozoravaju da će potražnja morati znatno da poraste.

GAS

Catch 22 pat pozicija za rumunski gas

LONDON - Neuspeh prošlonedeljnog procesa iskazivanja interesa za prošireni kapacitet izvoza prirodnog gasa iz Rumunije u Mađarsku ocenjen je kao loš znak za investitore u razvoj rumunskog crnomorskog gasnog potencijala, prenosi **S&P Global Platts** ocene zvaničnika iz industrije i izvora agencije.

Završni krug prikupljanja ponuda za otvorenu sezonu za rumunsko-mađarski interkonektor ROHU, od kojih se očekivalo da povećaju prekogranične kapacitet na 4,4 milijarde kubika godišnje (Bcm/y) s planiranih 1,75 Bcm/y - proglašen je neuspešnim i postupak je okončan.

Bez gasa iz Neptuna ugrožen i projekat BRUA

Ovim neuspehom dovedena je u klasičnu "Catch 22" pat poziciju druga faza projekta magistralnog gasovoda Bugarska - Rumunija - Mađarska - Austrija (BRUA), piše Platts.

Ni jedan snabdevač gasa, naime ne želi da se obavezuje na korišćenje kapaciteta gasovoda bez garancija za isporuke iz planiranog rumunskog mega projekta Neptun (potencijalnih 84 milijarde kubika gasa) u Crnom moru, a njegovi operateri neće, s druge strane, da odobre investiciju bez garancija o budućim izvoznim kapacitetima.

Ovim najvećim projektom koji se razvija u Crnom moru upravljaju američki ExxonMobil i austrijski OMV, ali su blokirali donošenje konačne finansijske odluke zbog naknadno nametnutih regulatornih promena u Rumuniji.

"Po definiciji, taj [izvozni] kapacitet bez Neptuna nije potreban, ali Neptun ne igra bez tog cevovoda", rekao je izvor iz industrije. ExxonMobil - koji je svoj 50-procentni operativni udeo u Neptunu stavio na prodaju - rekao je za **S&P Global Platts** da "trenutno više nema šta da kaže o ovom pitanju".

Njegov 50-postotni partner u projektu, austrijski OMV Petrom, takođe je odbio komentar.

Potkopavanje poverenja investitora

Ostali proizvođači gasa u Rumuniji vide neuspeh procesa ROHU/BRUA faza 2 kao potkopavanje poverenje investitora u razvoj bilo kakvog posla u oblasti prirodnog gasa u ovoj zemlji.

Privatna kompanija Black Sea Oil & Gas (BSOG) i rumunski operator gasovodne mreže Transgaz prošlog septembra potpisali su ugovor za početak radova na izgradnji gasovoda kojim bi se gas iz projekta Midia u Crnom moru, u vrednosti 400 miliona dolara uključio u nacionalnu mrežu.

Očekivalo se da će gas iz ovog nalazišta - procenjenog da sadrži oko 10 milijardi kubnih metara - doći na tržište u prvom tromesečju 2021.

Prema podacima rumunskog energetskeg regulatora ANRE, ukupna proizvodnja gasa u prošloj godini iznosila je 108 TWh (10,2 Bcm), uz zanemarljiv izvoz, kao i uvoz gasa iz Rusije

Uprkos zastoju, jedan izvor iz industrije rekao je da bi se proces zakupa kapaciteta interkonektora ROHU mogao ponovo pokrenuti u budućnosti kada bude postojala veća jasnoća oko Neptuna

Bitka za evropsko tržište LNG-a

LONDON - Drastičan pad cena nafte 2020. godine, najpre je opustošio poslovne interese naftne privrede širom sveta, da bi sada na red došli izvoznici utečnjelog prirodnog gasa (LNG), piše *OilPrice.com*.

Uprkos smanjene potražnja za LNG-om, uvoz u Evropi i dalje beleži relativne stope rasta. U martu je zabeležen najviši nivo mesečnog uvoza LNG-a u Evropu, sa 10,45 miliona tona, pa portal navodi da će ovo tržište sa padom uvoza u Aziji postati pozornica bitke između ruskog, američkog i katarskog utečnjelog gasa.

Katar, koji snabdeva azijske kupce sa 4-5 milijuna tona LNG-a mesečno, moraće da sačeka barem nekoliko meseci do opravka tog osnovnog tržišta. Uprkos tome što su cene ostale niske u svim glavnim evropskim privredama, Katar se, sa niskim troškovima proizvodnje, nalazi u povoljnoj poziciji kada je u pitanju trka za LNG tržište Evrope, konstatuje portal.

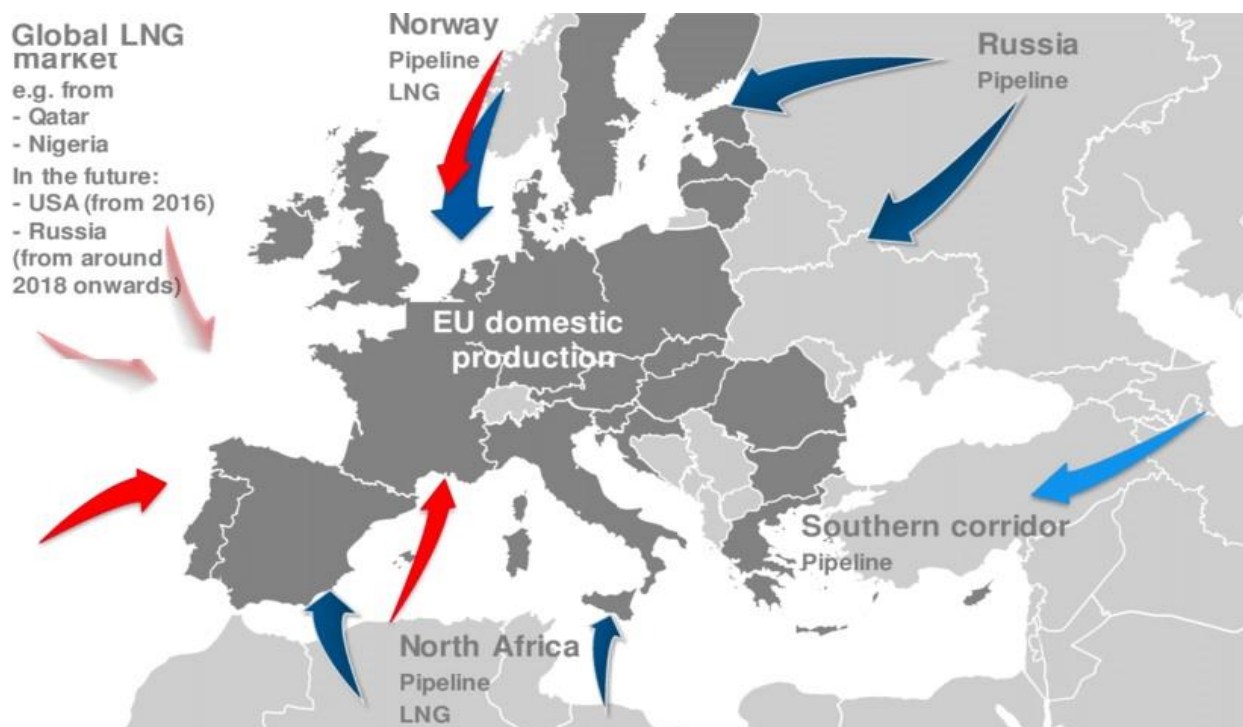
Mađarska pred pregovorima sa Gaspromom: Ovo je vreme kupaca

BUDIMPEŠTA - Budimpešta se sprema za raspravu o novom dugoročnom gasnom ugovoru s Moskvom, kazao je za briselski portal *Politico* Pal Sagvari, specijalni mađarski izaslanik za pitanja energetske sigurnosti i dodao: "Danas se na tržištu pita kupac. Pravo je vreme za početak razgovora".

Rusija isporučuje gotovo svih 8 milijardi do 10 milijardi kubnih metara gasa koje Mađarska potroši godišnje. Gasprom je u 2015. smanjio mađarskoj cenu gasa za oko 25 posto, rekao je Attila Holoda, koji je u 2012. bio zamenik državnog sekretara za energetiku i sada vodi konsultantsku firmu Aurora Energy.

Gasprom je 2013. odustao od klauzula o preuzmi - ili - plati, koja zahteva od klijenta da plati ugovorenu količinu gasa, bez obzira da li je preuzeo, ili ne.

Novi ugovor osiguraće stabilne cene za domaćinstva, što donosi poene vladajućoj partiji uoči izbora, rekao je Ságvári. Manje politički osetljiv komercijalni sektor zavisice od situacije na liberalizovanom tržištu, gde će dobavljači slobodno pregovarati o cenama s kupcima

СРБИЈАГАС

ПОСВЕЋЕНИ ЧИСТОЈ ЕНЕРГИЈИ

ЈП „Србијас“

Народног фронта 12, Нови Сад, Србија

Тел: +381 21 481 1004, +381 21 481 2703 / Факс: +381 21 481 1305

www.srbijagas.com

REGION

NIS stiće 100% vlasništvo u banjalučkom Jadran - Naftagasu

BANJALUKA - Naftna industrija Srbije (NIS) steklo je isključivu kontrolu nad banjalučkim preduzećem za istraživanje i proizvodnju nafte i gasa Jadran - Naftagas d.o.o., proizilazi iz informacije BiH Komisije za zaštitu konkurencije, objavljene ove nedelje u Službenom listu BiH.

Krajem prošle godine NIS, koji je inače vlasnik 66% udela Jadran-Naftagasu, podneo je antimonopolskom telu BiH zahtev za prijavu koncentracije kako bi postao isključivi vlasnik ovog zajedničko preduzeća NIS-a i ruske kompanije Zarubežnjeft, vlasnika preostalih 34% udela.

Komisija za zaštitu konkurencije je u rešenju, koje datira iz kraja februara 2020. godine, odbacilo prijavu koncentracije utvrdivši da u ovom slučaju neće doći do sticanja kontrole ili dominantnog uticaja preduzeća NIS nad Jadran-Naftagasom, s obzirom da je NIS odranije vlasnik 66% udela u osnovnom kapitalu Jadran - Naftagasa.

S tim u vezi, NIS nije bio u obavezi da podnese prijavu koncentracije, prenosi u sredu portal **SEEBiz**.

Gorivo u RS na ivici minimalne cene

BANJALUKA - Direktor Krajinapetrola Banjaluka Milovan Bajić rekao je da su cene na pumpama u Srpskoj značajno pale. Na njihovim pumpama litar dizela košta 1,66 maraka, benzina 95 1,69 maraka, a auto-gasa 0,99 KM po litru.

„Moguć je i dalji blagi pad cena goriva, ali postoji granica ispod koje ne možemo ići zbog nameta države. Ta granica je otprilike oko 1,50 maraka po litru goriva, koliko i iznosi trenutno na pojedinim pumpama. Do većeg pada može doći samo u slučaju nekih državnih odricanja ili smanjenja naknada“ - kazao je Bajić za **Glas Srpske**.

Crna Gora uštedela jer kasni sa naftnim rezervama

PODGORICA - Cene nafte u svetu su na istorijskom minimumu, Crna Gora tokom protekle tri godine još nije dobila novi zakon i naftne rezerve, a u Vladi tvrde da nisu pogrešili jer bi budžet bio na gubitku oko 20 miliona da su požurili sa donošenjem novog propisa.

“Prema energetske bilansima, procenjeni nivo propisane rezerve, primera radi kreće se oko 55 miliona litara eurodizela, što bi podmirilo ukupne tromesečne potrebe našeg društva u normalnim okolnostima”, saopštili su **Vijestima** iz Ministarstva ekonomije.

Iz Ministarstva kažu da naftna “rezerva, prvenstveno ima za cilj sprečavanje nestašice, zbog globalnih poremećaja i po pravilu podrazumeva ne samo trošak nabavke već i trošak za njeno održavanje, zbog potrebe povremenog planskog ispuštanja, obnavljanja, isparenja i dr”.

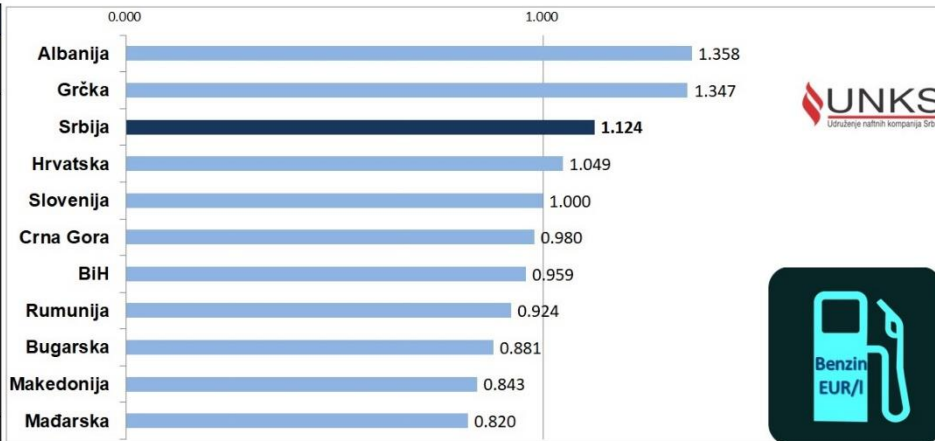
“Samo nabavka celokupnog iznosa rezervi, primera radi, početkom ove godine predstavljala bi izdatak od oko 35 miliona eura. Upravo je to osnovni razlog zbog kojeg se sa uspostavljanjem rezervi postupa sa oprezom. Iz sadašnje perspektive - današnja vrednost rezerve bila bi tek oko 15 miliona eura.

Dakle to formiranje bilo bi direktan gubitak državnog budžeta između 20 i 25 miliona eura, zavisno od momenta formiranja”, naglasili su iz Ministarstva ekonomije.

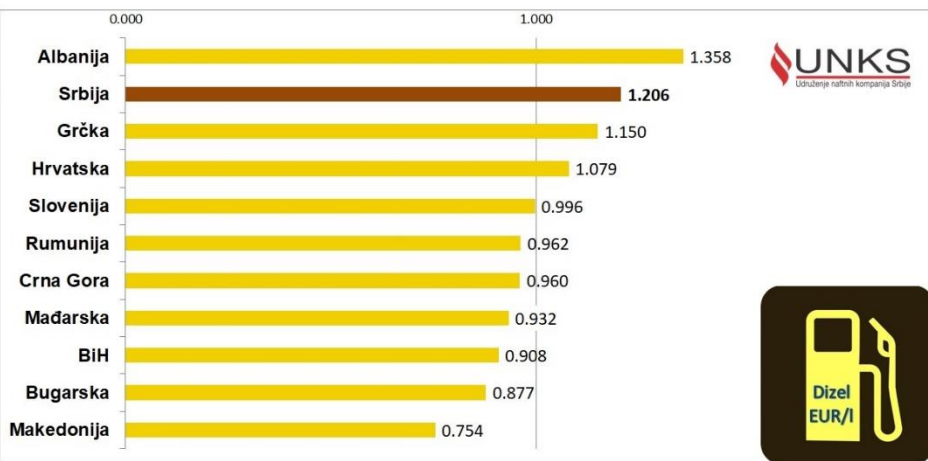

Prosečne maloprodajne cene goriva u zemljama regiona 20.04.2020. izraženo u EUR po srednjem kursu nacionalnih banaka

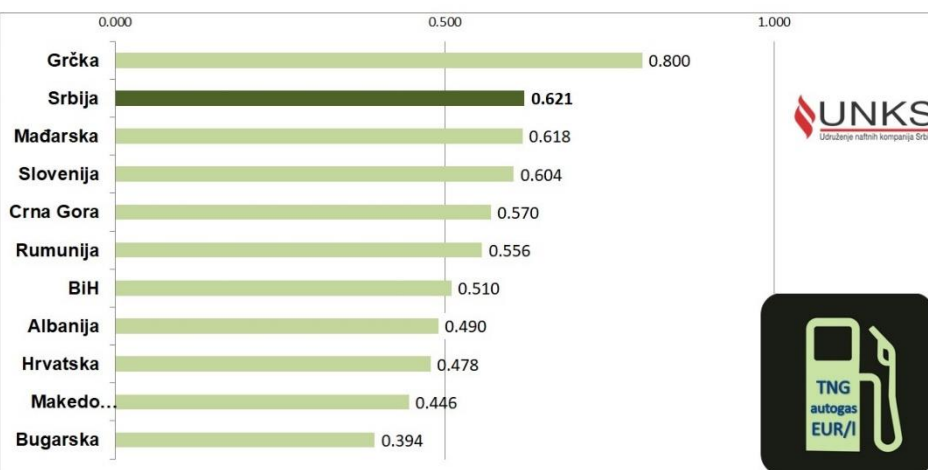
Benzin BMB 95 EN228 (EUR/l)		
UNKS Udruženje naftnih kompanija Srbije	BMB 95 (EN 228)	u odnosu na prosečnu cenu regiona
Albanija	1.358	32.34%
Grčka	1.347	31.31%
Srbija	1.124	9.59%
Hrvatska	1.049	2.21%
Slovenija	1.000	-2.49%
Crna Gora	0.980	-4.47%
BiH	0.959	-6.50%
Rumunija	0.924	-9.93%
Bugarska	0.881	-14.13%
Makedonija	0.843	-17.84%
Mađarska	0.820	-20.10%
Prosečna cena u regionu	1.026	

Dizel EN590 (EUR/l)		
UNKS Udruženje naftnih kompanija Srbije	Evro dizel (EN 590)	u odnosu na prosečnu cenu regiona
Albanija	1.358	33.56%
Srbija	1.206	18.61%
Grčka	1.150	13.13%
Hrvatska	1.079	6.19%
Slovenija	0.996	-1.99%
Rumunija	0.962	-5.41%
Crna Gora	0.960	-5.56%
Mađarska	0.932	-8.30%
BiH	0.908	-10.66%
Bugarska	0.877	-13.70%
Makedonija	0.754	-25.85%
Prosečna cena u regionu	1.017	

TNG Autogas EN589 (EUR/l)		
UNKS Udruženje naftnih kompanija Srbije	TNG autogas (EN 589)	u odnosu na prosečnu cenu regiona
Grčka	0.800	44.55%
Srbija	0.621	12.22%
Mađarska	0.618	11.62%
Slovenija	0.604	9.22%
Crna Gora	0.570	2.99%
Rumunija	0.556	0.55%
BiH	0.510	-7.81%
Albanija	0.490	-11.45%
Hrvatska	0.478	-13.58%
Makedonija	0.446	-19.46%
Bugarska	0.394	-28.85%
Prosečna cena u regionu	0.553	

Udruženje naftnih kompanija Srbije www.unks.rs
Vladimira Popovića 6, Novi Beograd --- office@unks.rs --- 011 71 21 750

Autor, urednik, dizajn: Dušan Daković

Informacije objavljene u ovom pregledu ne treba nužno tumačiti kao stav, ili opredeljenje NNKS prema temama kojima se bave